

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Urządzenia nawigacyjne- ćwiczenia laboratoryjne (Ćw. laboratoryjne), PG_00131497						
Kierunek studiów	Hydrografia morska (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Krzysztof Jaskólski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	15.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		13.0	29
Cel przedmiotu	Nauczenie zasady działania, eksploatacji i efektywnego wykorzystania typowych urządzeń nawigacyjnych, dokładności oraz określenia poprawek						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HML3-U14] posługiwać się obowiązującą terminologią w prezentowaniu i dyskutowaniu problemów z zakresu kierunku studiów	Potrafi: - Skalibrować żyrokompas; - interpretować nastawy autopilota; - przeprowadzić podstawową kalibrację i ocenę dokładności echosondy nawigacyjnej; - zweryfikować dokładność pozycji wskazywaną za pomocą radionawigacyjnych systemów naziemnych i satelitarnych; - wprowadzać parametry wymagane w odbiornikach poszczególnych systemów; - wprowadzać dane punktów drogowych i zaprogramować trasy oraz alarmy nawigacyjne. - Obsługiwać i korzystać z kompasu magnetycznego, również kompasu typu fluxgate oraz określać błędy tych urządzeń i sporządzić tabelę dewiacji. - Obsługiwać i korzystać z kompasu żyroskopowego oraz określać błędy kompasu żyroskopowego	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[HML3-U11] posługiwać się urządzeniami nawigacyjnymi, środkami obserwacji technicznej i łączności oraz instrumentami pomiarowymi, a także stosować w praktyce różne techniki wykonywania pomiarów i obserwacji w zakresie działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	potrafi: - Skalibrować żyrokompas; - interpretować nastawy autopilota; - przeprowadzić podstawową kalibrację i ocenę dokładności echosondy nawigacyjnej; - zweryfikować dokładność pozycji wskazywaną za pomocą radionawigacyjnych systemów naziemnych i satelitarnych; - wprowadzać parametry wymagane w odbiornikach poszczególnych systemów; - wprowadzać dane punktów drogowych i zaprogramować trasy oraz alarmy nawigacyjne. - Obsługiwać i korzystać z kompasu magnetycznego, również kompasu typu fluxgate oraz określać błędy tych urządzeń i sporządzić tabelę dewiacji. - Obsługiwać i korzystać z kompasu żyroskopowego oraz określać błędy kompasu żyroskopowego - Wykonać radionamiar oraz posługiwać się okrętowymi odbiornikami systemów Loran i AIS, włącznie z ich regulacją i połączeniem z innymi urządzeniami nawigacyjnymi - Korzystać z okrętowego odbiornika GNSS włącznie z jego odpowiednią regulacją.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[HML3-U09] krytycznie analizować funkcjonowanie istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania	potrafi: - Skalibrować żyrokompas; - interpretować nastawy autopilota; - przeprowadzić podstawową kalibrację i ocenę dokładności echosondy nawigacyjnej; - zweryfikować dokładność pozycji wskazywaną za pomocą radionawigacyjnych systemów naziemnych i satelitarnych; - wprowadzać parametry wymagane w odbiornikach poszczególnych systemów; - wprowadzać dane punktów drogowych i zaprogramować trasy oraz alarmy nawigacyjne. - Obsługiwać i korzystać z kompasu żyroskopowego oraz określać błędy kompasu żyroskopowego - Korzystać z autopilota, włącznie z wprowadzeniem adekwatnych nastaw urządzenia.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[HML3-U13] określać stan techniczny infrastruktury nawigacyjnej i hydrotechnicznej, a także utrzymywać urządzenia i systemy nawigacyjne oraz hydrograficzne, zarówno pokładowe, jak i brzegowe</td><td>potrafi: - Skalibrować żyrokompas; - interpretować nastawy autopilota; - przeprowadzić podstawową kalibrację i ocenę dokładności echosondy nawigacyjnej; - zweryfikować dokładność pozycji wskazywaną za pomocą radionawigacyjnych systemów naziemnych i satelitarnych; - wprowadzać parametry wymagane w odbiornikach poszczególnych systemów; - wprowadzać dane punktów drogowych i zaprogramować trasy oraz alarmy nawigacyjne. - Obsługiwać i korzystać z kompasu magnetycznego, również kompasu typu fluxgate oraz określać błędy tych urządzeń i sporządzić tabelę dewiacji. - Obsługiwać i korzystać z kompasu żyroskopowego oraz określać błędy kompasu żyroskopowego - Korzystać z autopilota, włącznie z wprowadzeniem adekwatnych nastaw urządzenia. - Wykonać radionamiar oraz posługiwać się okrętowymi odbiornikami systemów Loran i AIS, włącznie z ich regulacją i połączeniem z innymi urządzeniami nawigacyjnymi - Korzystać z okrętowego odbiornika GNSS włącznie z jego odpowiednią regulacją.</td><td>[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[HML3-U13] określać stan techniczny infrastruktury nawigacyjnej i hydrotechnicznej, a także utrzymywać urządzenia i systemy nawigacyjne oraz hydrograficzne, zarówno pokładowe, jak i brzegowe	potrafi: - Skalibrować żyrokompas; - interpretować nastawy autopilota; - przeprowadzić podstawową kalibrację i ocenę dokładności echosondy nawigacyjnej; - zweryfikować dokładność pozycji wskazywaną za pomocą radionawigacyjnych systemów naziemnych i satelitarnych; - wprowadzać parametry wymagane w odbiornikach poszczególnych systemów; - wprowadzać dane punktów drogowych i zaprogramować trasy oraz alarmy nawigacyjne. - Obsługiwać i korzystać z kompasu magnetycznego, również kompasu typu fluxgate oraz określać błędy tych urządzeń i sporządzić tabelę dewiacji. - Obsługiwać i korzystać z kompasu żyroskopowego oraz określać błędy kompasu żyroskopowego - Korzystać z autopilota, włącznie z wprowadzeniem adekwatnych nastaw urządzenia. - Wykonać radionamiar oraz posługiwać się okrętowymi odbiornikami systemów Loran i AIS, włącznie z ich regulacją i połączeniem z innymi urządzeniami nawigacyjnymi - Korzystać z okrętowego odbiornika GNSS włącznie z jego odpowiednią regulacją.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu					
[HML3-U13] określać stan techniczny infrastruktury nawigacyjnej i hydrotechnicznej, a także utrzymywać urządzenia i systemy nawigacyjne oraz hydrograficzne, zarówno pokładowe, jak i brzegowe	potrafi: - Skalibrować żyrokompas; - interpretować nastawy autopilota; - przeprowadzić podstawową kalibrację i ocenę dokładności echosondy nawigacyjnej; - zweryfikować dokładność pozycji wskazywaną za pomocą radionawigacyjnych systemów naziemnych i satelitarnych; - wprowadzać parametry wymagane w odbiornikach poszczególnych systemów; - wprowadzać dane punktów drogowych i zaprogramować trasy oraz alarmy nawigacyjne. - Obsługiwać i korzystać z kompasu magnetycznego, również kompasu typu fluxgate oraz określać błędy tych urządzeń i sporządzić tabelę dewiacji. - Obsługiwać i korzystać z kompasu żyroskopowego oraz określać błędy kompasu żyroskopowego - Korzystać z autopilota, włącznie z wprowadzeniem adekwatnych nastaw urządzenia. - Wykonać radionamiar oraz posługiwać się okrętowymi odbiornikami systemów Loran i AIS, włącznie z ich regulacją i połączeniem z innymi urządzeniami nawigacyjnymi - Korzystać z okrętowego odbiornika GNSS włącznie z jego odpowiednią regulacją.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna					
Treści przedmiotu	PODSTAWOWE URZĄDZENIA NAWIGACYJNE • Budowa i zasada działania kompasów magnetycznych, elektromagnetycznych i kompasów elektronicznych. Określanie całkowitej poprawki. • Budowa i zasada działania żyrokompasów. • Obsługa autopilotów. • Pomiar prędkości statku. • Pomiar głębokości. • Eksploatacja podstawowych urządzeń nawigacyjnych. • Systemy mostka zintegrowanego. • System automatycznej identyfikacji statku (AIS). • Rejestratory danych z podróży (VDR, S-VDR). SATELITARNE SYSTEMY RADIONAWIGACYJNE • Określanie pozycji systemami GNSS dostępnymi w obszarze żeglugi. • przybrzeżnej jak: GPS, DGPS, EGNOS. • Eksploatacja odbiorników systemów radionawigacyjnych. RADIOLOKACJA WYKORZYSTANIE URZĄDZEŃ RADAROWYCH • Umiejętność posługiwania się, interpretacji oraz analizy informacji otrzymywanych z radaru a zwłaszcza: • zniekształcenie obrazu radarowego i dokładność wskazań, • włączenie radaru i zestrojenie obrazu, • identyfikacja zakłóceń i zniekształceń obrazu, ech fałszywych, ech od fal itp., raconu i SART. • Umiejętność pozyskiwania, interpretowania i analizowania informacji pochodzących z ARPA						
Wymagania wstępne i dodatkowe	Przedmiot wymagany przez Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ramowych programów szkoleń i wymagań egzaminacyjnych dla marynarzy działu pokładowego (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1566): obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. AMW umożliwia odrobienie do 20% usprawiedliwionej nieobecności na tych zajęciach w formie umożliwiającej uzyskanie brakującej wiedzy i umiejętności. Studenci, którzy uzyskali zaliczenie przedmiotu, ale ze względu na nieobecność przekraczającą 20% zajęć lub nie odrobili zajęć w formie umożliwiającej uzyskanie brakującej wiedzy i umiejętności, nie otrzymują wpisu do suplementu, potwierdzającego ukończenie studiów uznanych na poziomie operacyjnym w żegludze przybrzeżnej.						
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej				
	sprawozdanie	51.0%	100.0%				

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. FELSKI A., JASKÓLSKI K.: Okrętowe urządzenia nawigacyjne. Zbiór przewodników do zajęć laboratoryjnych. AMW, Gdynia 2016. 2. FELSKI A.: Pomiar prędkości okrętu. AMW, Gdynia 1998. 3. GUCMA M., MONTEWKA J.: Podstawy morskiej nawigacji inercyjnej. AM, Szczecin 2006. 4. JANUSZEWSKI J.: Systemy satelitarne GPS, Galileo i inne. WN PWN, Warszawa 2006. 5. ŁUSZNIKOW E., DZIKOWSKI R.: Dewiacja kompasu magnetycznego. WN AM, Szczecin 2012. 6. POŚIŁA J., SZYBKA P.: Klasyczne kompasy żyroskopowe z korektą wewnętrzną. AMW, Gdynia 2006.
	Uzupełniająca lista lektur	1. The principles of navigation. The Admiralty Manual of Navigation vol. 1.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Określanie dewiacji kompasu magentycznego za pomocą metod prezentowanych w trakcie zajęć w formie wykładu. Określanie poprawki kompasu żyroskopowego, Określanie poprawki logu okrętowego z wykorzystaniem metod zaprezentowanych w trakcie zajęć w formie wykładu Obsługa operatorska oraz dobór nastaw autopilota w zależności o warunków hydro-meteorologicznych oraz zdolności manewrowych okrętu, zwrotności i stateczności kursowej, Obsługa operatorska odbiorników pozycyjnych systemów satelitarnych GPS, ze strumieniem poprawek DGPS, GNSS, EGNOS, WAAS. Zagadnienia na kolokwium: 1. Budowa i zasada działania kompasu magnetycznego (rysunek + opis), 2. budowa i zasada działania kompasu elektronicznego (fluxgate) (rysunek + opis), 3. sposoby określania dewiacji kompasu magnetycznego, opracowanie tabel dewiacji, obliczenia (rysunek i + opisy). 4. Budowa żyrokompasu (rysunek + opis). 5. Zasada działania żyrokompasu (rysunek + opis). 6. typy dewiacji żyrokompasu (rysunek + opis). 7. sposoby określania poprawki żyrokompasu (rysunek + opis). 8. Budowa autopilota (schemat blokowy) systemu sterowania okrętem (rysunek + opis). 9. Zasada działania autopilota (rysunek + opis). 10. Wyznaczenie pozycji systemem LORAN C (rysunek + opis). 11. Zasada działania systemu AIS (rysunek + opis). 12. Zakłócenia toru propagacji fal radiowych. 13. Budowa systemu GPS (rysunek + opis). 14. Zasada działania systemu GPS (rysunek + opis). 15. Budowa i zasada działania systemu inercyjnego stosującego technikę bezwładnościową (rysunek + opis).	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.